

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2002 M. RUGPJŪČIO 23 D. NUTARIMO NR. 1341 „DĖL
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VADOVŲ DARBO UŽMOKESČIO“ PAKEITIMO
(TAP-21-1597)(21-30790(2))**

2021-11-17 Nr. NV-2884
Vilnius

Projekto rengėjas: Vidaus reikalų ministerija (VRM).

Tikslas – patikslinti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės sąvoką ir sudaryti galimybę didelių valstybės įmonių (VĮ) vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientą padidinti iki 50 procentų.

Esama situacija:

- VĮ vadovų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios atlyginimo dalies. Pastovioji dalis nustatoma koeficientais, taikant atitinkamų metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį, ir atsižvelgiant į įmonės kategoriją, kuri nustatoma pagal įmonės pardavimo pajamų ir vidutinio darbuotojų skaičiaus arba valdomo turto rodiklius. Kintamoji mėnesinės algos dalis negali viršyti 50 proc. pastoviosios dalies, ji priklauso nuo įmonės veiklos rezultatų. Be to, įmonės vadovui gali būti skiriama metinė premija, kurios dydis negali viršyti jo 4 pastoviosios dalies dydžių.
- Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios VĮ vadovui savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos motyvuotu sprendimu pastoviosios dalies koeficientas gali būti didinamas iki 75 proc.

Kategorija	Pardavimo pajamos	Vidutinis darbuotojų skaičius arba valdomas turtas	Koeficientai (pareiginės algos (atlyginimo) baziniais dydžiais)
I	≥57,92 mln. Eur	≥1 000 arba ≥150 mln. Eur	19,2 - 21,8 (38,2*)
II	Pajamos ≥57,92 mln. Eur arba darbuotojų ≥1 000 arba valdomas turtas ≥150 mln. Eur		16,2 - 19,2 (33,6*)
III	≥8,69 mln. Eur	<1 000 ir <150 mln. Eur	12,7 - 16,2 (28,4*)
IV	<8,69 mln. Eur	<1 000 ir <150 mln. Eur	9,3 - 12,7 (22,2*)

* Galimas maksimalus koeficiento padidinimas, kai įmonė priskirta strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms.

- 2020 m. VVĮ vadovų mėnesinis darbo užmokestis, įskaitant kintamąją dalį ir metinę premiją, svyravo nuo 2 794 iki 15 528 Eur (vidurkis siekė 5 852 Eur). Tame tarpe svarbių nacionaliniam saugumui užtikrinti ir didelių valstybės įmonių kategorijoje: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija – 11019 Eur; VĮ Ignalinos atominė elektrinė – 9735 Eur; VĮ Valstybinių miškų urėdija – 9288 Eur; VĮ Registrų centras – 8345 Eur; VĮ Lietuvos oro uostai – 8130 Eur; VĮ „Oro navigacija“ – 7840 Eur; VĮ „Regitra“ – 4699 Eur.

Esmė: Siūloma nustatyti, kad valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos motyvuotu sprendimu VĮ vadovo mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas gali būti didinamas vienu iš šių pagrindų:

- **kai valstybės įmonė yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė – iki 75 proc.;**

- **kai valstybės įmonė pagal Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą yra laikoma didele įmone – iki 50 proc.**

Pagal Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą „didelės įmonės“ yra tos, kurių ne mažiau kaip 2 rodikliai paskutinę finansinių metų dieną viršija šiuos rodiklius: 1) turto vertė – 20 mln. Eur; 2) pardavimo grynosios pajamos per metus – 40 mln. Eur; 3) vidutinis metinis darbuotojų skaičius – 250 darbuotojų.

VRM nuomone, siūlomi pakeitimai sudarytų sąlygas nustatyti didelių VĮ vadovams, atsižvelgiant į šių įmonių veiklos kompleksiskumą, atliekamų funkcijų apimtį ir atsakomybės lygį, socialiai teisingesnius, konkurencingus atlyginimus, siekti ambicingų veiklos tikslų ir pritraukti kompetentingus vadovus. Papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, nes VĮ vadovams ir jų pavaduotojams darbo užmokestis mokamas iš VĮ lėšų.

Derinimas: Projektas derintas su Finansų ministerija (be pastabų), Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

SADM, EIM ir SM pateikė nuomones, kad reikėtų sistemiškai peržiūrėti visų VVĮ vadovų darbo užmokesčio reguliavimą ir iš esmės keisti VĮ suskirstymą į kategorijas taip, kaip numatyta Įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme (didelės, vidutinės, mažos ir labai mažos) remiantis įstatyme nurodytais rodikliais.

VRM pritaria ministerijų nuomonei, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad sisteminis VVĮ darbo užmokesčio reguliavimas priklauso SADM bei EIM kompetencijai ir reikalauja plačios bei visapusiškos šio klausimo analizės, mano, jog jis turėtų būti siūlomas kitu nutarimo projektu, kurį galėtų teikti SADM arba EIM.

Atitiktis Vyriausybės programai: nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Dalykinio vertinimo išvada.

Atkreipiame dėmesį, kad yra neatsižvelgta į už darbo apmokėjimo politikos formavimą atsakingos ministerijos (SADM) išvadas ir pasiūlymus, siūlomas pakeitimas yra nesistemiškas. Be to, nepateikti kiekybiniai duomenys, parodantys esamos problemos aktualumą/mastą, nepagrindžiama, kodėl pasirinkta būtent tokio dydžio (iki 50 proc.) koeficiento didinimo riba bei neatskleista, kokias konkrečiai įmones tai paliestų ir kiek padidėtų šių įmonių vadovų darbo užmokestis.

Likus nesuderintų pozicijų ir atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus, taip pat į tai, kad projektas nebuvo derintas su Teisingumo ministerija, siūlome nutarimo projektą **aptarti tarpinstituciniame pasitarime.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt